

Nieuwsbrief Omgevingsrecht updates

Nummer 21, 2020

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:5069](#) 19-10-2020

Wnb-vergunning/Noord-Brabant

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:7904](#) 08-10-2020

Handhaving/Beemster

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2569](#) 28-10-2020

Omgevingsvergunning/Amsterdam

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2571](#) 28-10-2020

Handhaving/LNV

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2463](#) 21-10-2020

Omgevingsvergunning milieu en afwijken bestemmingsplan/Landerd

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2492](#) 21-10-2020

Reactieve aanwijzing/Noord-Brabant

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2473](#) 21-10-2020

Handhaving/Alphen aan den Rijn

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2020:2439](#) 14-10-2020

Bestemmingsplan/Loon op Zand

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Loon op Zand

Tussenuitspraak over bestemmingsplan ‘Wereld van de Efteling 2030’. Natuurnetwerk Brabant, ladder voor duurzame verstedelijking, spuitzone, verkeer, geluid, Wnb.

Casus

Het bestemmingsplan ‘Wereld van de Efteling 2030’ voorziet in een uitbreiding van het attractiepark in oostelijke en westelijke richting, de aanleg van een nieuwe parkeervoorziening aan de westzijde en het parkeren op afstand aan de oostzijde, een uitbreiding van verblijfsrecreatieve voorzieningen, een aanpassing van de golfbaan en aanpassingen van de infrastructuur. Er is beroep ingesteld door een tweetal groepen van omwonenden. De beroepsgronden zien onder meer op de milieueffectrapportage, de ladder voor duurzame verstedelijking verkeer, parkeren, geluid, en natuur. Een van de appellanten is een kwekerij voor rotsplanten, die stelt dat hij in zijn bedrijfsvoering wordt beperkt.

Rechtsvraag

1. Is in het milieueffectrapport (MER) voldoende onderzoek gedaan naar alternatieven?
2. Leidt de verwezenlijking van de natuurbrug tot een verbetering van de kwaliteit van het Natuur Netwerk Brabant (NNB) als geheel?
3. Is een uitbreiding van een attractiepark met verblijfsaccommodaties buiten bestaand stedelijk gebied zonder meer aanvaardbaar wanneer uitbreiding op het bestaande terrein binnen bestaand stedelijk gebied niet mogelijk is vanwege een laag (maximaal toelaatbaar) bebouwingspercentage?
4. Moet een afsluiting van een weg die volgens de raad noodzakelijk is voor een goede verkeersafwikkeling via een voorwaardelijke verplichting in een bestemmingsplan worden vastgelegd?
5. Kan bij de berekening van de geluidbelasting ten gevolge van wegverkeer worden uitgegaan

van de jaargemiddelde etmaalintensiteit als de betreffende weg slechts een deel van het jaar in gebruik is?

6. Is bij de beoordeling van de geluidbelasting vanwege de camperparkeerplaats uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden?

7. Moet bij de vaststelling van het bestemmingsplan rekening worden gehouden met een mogelijke toekomstige spuitzone bij een agrarisch bedrijf?

8. Is er in dit geval verwevenheid aan te nemen tussen het individuele belang van appellant en het algemene belang dat de Wnb beoogt te beschermen?

9. Is het herstelbesluit vastgesteld in strijd met artikel 3:2 van de Awb?

Uitspraak

1. De Afdeling is van oordeel dat voor de bestaande onderdelen van de Efteling, in het bijzonder het attractiepark en de bestaande verblijfsrecreatie, verplaatsing naar een andere locatie geen redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatief is. Voor deze bestaande onderdelen mocht de huidige locatie in het MER daarom als uitgangspunt worden genomen. Voor de nieuwe onderdelen van het MER heeft de raad aansluiting gezocht bij de zonering die in het Masterplan is weergegeven. De raad heeft hierover ter zitting toegelicht dat de zonering aansluit bij de ligging van de bestaande voorzieningen en de kenmerken van de omgeving. Voor de locatiekeuze voor de nieuwe onderdelen is bepalend geweest dat de raad en de Efteling de verkeersstromen zo veel mogelijk willen beperken. Daarom is er onder meer voor gekozen om de uitbreiding van het attractiepark te laten aansluiten op het bestaande attractiepark en is ervoor gekozen om de nieuwe verblijfsrecreatie in de directe omgeving van het attractiepark te realiseren. Verder stelt de Afdeling vast dat door de ligging van het plangebied ten opzichte van de N261, het Natura 2000-gebied 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen' en de kern Kaatsheuvel een uitbreiding in oostelijke of noordelijke richting niet goed mogelijk is. Voor de camperparkeerplaats zou een alternatieve locatie in het plangebied mogelijk denkbaar zijn, maar de Afdeling volgt het standpunt van de raad dat van een andere locatie voor de camperparkeerplaats op het niveau van het plan als geheel geen wezenlijk andere milieueffecten te verwachten zijn.

Onder deze omstandigheden is de Afdeling van oordeel dat er voor de locatie van de nieuwe functies geen redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven zijn die in het MER hadden moeten worden beschreven. Het alternatievenonderzoek in het MER mocht daarom beperkt blijven tot de verkeersalternatieven.

Gelet op het voorgaande is het alternatievenonderzoek in het MER niet in strijd met artikel 7.7, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet milieubeheer.

2. Het plan voorziet deels in uitbreiding van de Efteling op gronden die vóór het nemen van het herbegrenzingsbesluit waren aangewezen als NNB.

De Afdeling overweegt dat de te vervallen locaties solitair gelegen gronden betreffen, die in de bestaande situatie van de rest van het NNB afgescheiden worden door infrastructuur of door percelen zonder natuurfunctie. In de toelichting is voorts vermeld dat vanwege de aantasting van de NNB een natuurcompensatieplan is opgesteld. Tevens is een uitgebreide motivering gegeven van de toepassing van de saldobenadering. Hierin is uiteengezet dat er financieel gecompenseerd zal worden om, vanuit ecologisch oogpunt, op de meest waardevolle manier invulling te geven aan de saldobenadering. Het compensatiebedrag zal worden ingezet om een verbinding te realiseren tussen twee belangrijke natuurgebieden, 'De Loonse en Drunense Duinen' en 'Huis ter Heide'. Door de aanleg van deze zogenoemde natuurbrug wordt het functioneren van het natuurnetwerk verbeterd ten opzichte van de situatie dat de geïsoleerd gelegen percelen behouden zouden blijven.

De Afdeling is van oordeel dat het college zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat verwezenlijking van de natuurbrug tot een verbetering van de kwaliteit van het NNB als geheel leidt ten opzichte van de situatie dat de geïsoleerd gelegen percelen zouden blijven behoren tot het NNB. De op grond van de Verordening verplichte compensatie kan ook plaatsvinden door financiële compensatie.

3. Volgens de Afdeling verlangt artikel 3.1.6, tweede lid, van het Bro, nu het bestemmingsplan een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een deugdelijke motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien. Gelet op de omstandigheid dat de Efteling een bestaand attractiepark is dat van oudsher op deze locatie is gevestigd, en mede gezien de bezwaren tegen splitsing van de Efteling over twee locaties, heeft de raad zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat niet elders op een andere locatie binnen het bestaand stedelijk gebied kan worden voorzien in de behoefte aan nieuwe dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen.

Gegeven het feit dat in de huidige situatie ten minste 89 procent van het attractiepark van de Efteling niet is bebouwd, mist de Afdeling evenwel een nadrukkelijke motivering van de raad waarom niet in dit bestaand stedelijk gebied zou kunnen worden voorzien in de behoefte aan de nieuwe stedelijke ontwikkeling. Noch uit de toelichting bij het plan, noch anderszins blijkt dat de raad heeft gezien of binnen het bestaande attractiepark gronden beschikbaar en geschikt zijn, om daar in de behoefte aan nieuwe attracties en verblijfsaccommodaties te

voorzien. Enkel de wens van de Efteling en het gemeentelijk beleidsuitgangspunt om ten hoogste 11 procent van het attractiepark te bebouwen, is onvoldoende om deze beoordeling achterwege te laten. De Afdeling mist een vanuit zorgvuldig ruimtegebruik vereiste afweging tussen het al dan niet verhogen van de bebouwingsconcentratie in het attractiepark, en het al dan niet behouden van (landbouw)gronden buiten bestaand stedelijk gebied. Gelet hierop is de Afdeling van oordeel dat onvoldoende is gemotiveerd waarom niet in het bestaand stedelijk gebied in de behoefte aan de nieuwe stedelijke ontwikkelingen kan worden voorzien.

4. Naar het oordeel van de Afdeling is het toereikend dat de afsluiting kan worden bewerkstelligd door een verkeersbesluit van het college van burgemeester en wethouders; het plan hoefde hiervoor geen voorwaardelijke verplichting te bevatten.

5. De Wgh en het daarbij behorende Reken- en meetvoorschrift geluid 2012 gaan ervan uit dat de geluidbelasting als etmaalwaarde wordt berekend op basis van de jaargemiddelde verkeersintensiteiten voor de dag-, avond- en nachtperiode. Het plan is dan ook niet vastgesteld in strijd met de Wgh. Uit een aanvullende berekening blijkt dat de geluidbelasting op de uitzonderingsdagen gemiddeld 45 dB bedraagt. Op de drukste dagen zou zelfs met een verdubbeling van de verkeersintensiteit nog aan de grenswaarde van 48 dB worden voldaan. Verweerder heeft dit naar het oordeel van de Afdeling in redelijkheid in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening kunnen achten.

6. Verweerder is bij de vaststelling van het plan niet uitgegaan van een worstcase-situatie voor de invulling van de bestemming 'Recreatie - Verblijfsrecreatie'. Het perceel is namelijk zo groot dat aannemelijk is dat hier een groter aantal campers kan worden geplaatst. Bovendien is het aantal standplaatsen voor campers in het plan niet begrensd. Naar het oordeel van de Afdeling kon verweerder zich daarom voor zover het gaat om de mogelijke ruimtelijke gevolgen voor dit plandeel, niet zonder meer baseren op de uitkomsten van het aanvullend geluidonderzoek.

7. Spuiten met gewasbeschermingsmiddelen op een manier waarbij een spuitzone moet worden aangehouden, maakt geen deel uit van de huidige bedrijfsvoering. De raad heeft ter zitting onweersproken gesteld dat machinaal spuiten bij dit type teelt niet voorkomt. Het ter plaatse geldende bestemmingsplan maakt het echter mogelijk dat op het perceel [locatie 7] in de toekomst op minder dan 50 m van de verblijfsaccommodaties een ander type agrarisch bedrijf wordt uitgeoefend, waarbij wel een spuitzone moet worden aangehouden. De raad is, door geen rekening te houden met een spuitzone, niet uitgegaan van de maximale mogelijkheden van het geldende bestemmingsplan. De Afdeling wijst hierbij op onder meer de uitspraak van 29 maart 2017, ECLI:NL:RVS:2017:868, onder 62.1.

8. De Afdeling wijst op haar uitspraak dat de individuele belangen van burgers bij het behoud van een goede kwaliteit van hun leefomgeving, waarvan een Natura 2000-gebied deel uitmaakt, zo verweven kunnen zijn met het algemene belang dat de Wnb beoogt te beschermen, dat niet kan worden geoordeeld dat de betrokken normen van de Wnb kennelijk niet strekken tot bescherming van hun belangen. Bij de beantwoording van de vraag of verwevenheid als hiervoor bedoeld kan worden aangenomen, wordt onder meer rekening gehouden met de situering van de woning van de appellant, al dan niet tussen overige bebouwing, met de afstand tussen de woning van appellant en het natuurgebied, met hetgeen aanwezig is in het gebied tussen de woning en het Natura 2000-gebied en met het al dan niet bestaande, gehele of gedeeltelijke directe zicht vanuit de woning op het gebied.

Het Natura 2000-gebied 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen' ligt direct ten oosten van de N261. De dichtstbijzijnde woning is die van een van de appellanten. De woning staat tegenover het Natura 2000-gebied. De afstand tot het Natura 2000-gebied is ongeveer 80 m vanaf de perceelsgrens en ongeveer 150 m vanaf de woning. Naar het oordeel van de Afdeling is die afstand kort genoeg om in dit geval verwevenheid aan te nemen tussen het individuele belang van appellant bij het behoud van een goede kwaliteit van zijn leefomgeving met het algemene belang dat de Wnb beoogt te beschermen. Daarbij is van belang dat er tussen het perceel van appellant en het Natura 2000-gebied geen bebouwing aanwezig is. De aanwezigheid van de N261 tussen het perceel en het Natura 2000-gebied doet naar het oordeel van de Afdeling bij deze korte afstand niet af aan de verwevenheid.

9. Het herstelbesluit is in strijd met artikel 3:2 van de Awb vastgesteld. In het kader van de bestuurlijke lus zal de raad alsnog sluitend moeten onderbouwen dat de stikstofdepositie niet toeneemt, dan wel dat significante negatieve effecten ondanks een toename van de stikstofdepositie toch uitgesloten zijn. Als dat niet mogelijk is, zal alsnog aan de hand van de daarvoor geldende criteria moeten worden beoordeeld of de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied 'Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen' worden aangetast. In dat geval moet de raad ook nagaan of de voorgenomen maatregelen, voor zover die niet in de voortoets mogen worden betrokken, als mitigerende maatregelen in de beoordeling kunnen worden betrokken.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 14-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2439

Zaaknummer: 201809571/1/R2

Wetsartikelen: 7.7 lid 1 onder b Wm, 3.1.6 lid 2 Bro, Artikel 5.4 lid 2 Provinciale milieuverordening Noord-Brabant 2010, 110d Wgh, Bijlage III 2.1 lid 1 RMG 2012, 2.7 lid 1 Wnb, 8:69a Awb en 3:2 Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Beemster

Op grond van het Activiteitenbesluit voorgeschreven afstand vanwege geur, ligging bebouwde kom.

Casus

Verzoek om handhaving (preventief) vanwege overtreding van artikel 3.117 van het Activiteitenbesluit, door uitbreiding van een agrarisch bedrijf waar koeien/jongvee en schapen worden gehouden. Ter discussie staat of de woningen van verzoekers (het geurgevoelige object) binnen of buiten de bebouwde kom is gelegen.

Rechtsvraag

Op welke wijze dient de ligging van de bebouwde kom te worden bepaald?

Uitspraak

De rechtbank is van oordeel dat de woning van eisers is gelegen binnen de bebouwde kom. Daarbij betreft de rechtbank de volgende omstandigheden:

bij het inrijden van [vestigingsplaats] vanuit oostelijke richting via de [straat] staat bij het bord van de gemeente [vestigingsplaats] een verkeersbord waarmee de maximale snelheid is bepaald op 30 km/uur. Kort daarna begint de bebouwing;
aan de rechterzijde van dat deel van de [straat] staat een ononderbroken lint met ongeveer 20 relatief dicht op elkaar staande woningen;
aan de rechterzijde van dat deel van de [straat] bevindt zich een stoep;
kort voordat het oostelijke deel van de [straat] uitkomt op een rotonde staan ook aan de linkerzijde van de weg twee woningen en een bedrijf met een bedrijfswoning;
aan de rotonde staat aan de zuidzijde op voor 'maatschappelijke doeleinden' bestemde grond het gebouw van een voormalige basisschool, die tot 2012 als zodanig in gebruik was en thans wordt gebruikt als buurthuis;
aan de noordwestzijde van de rotonde bevinden zich een restaurant, een garagebedrijf en vier

woningen;
direct ten zuidwesten van de rotonde, aan de Middenweg, liggen nog drie woningen;
[vestigingsplaats] heeft geen andere dorpskern.

Bij de beoordeling heeft de rechtbank verder mede de uitspraak van de Afdeling van 13 november 2019 (ECLI:NL:RVS:2019:3842) van doorslaggevend belang geacht, met betrekking tot het adres Strypsedijk 48 te Tinte. In die zaak oordeelde de Afdeling dat het perceel Strypsedijk 48 is gelegen binnen de bebouwde kom, omdat sprake is van ongeveer 15 tot 20 woningen in lintbebouwing langs drie dijkwegen in het buitengebied, welke wegen samenkomen op een kruising, waar zich twee boerenbedrijven bevinden. De Afdeling oordeelde dat, hoewel de woningen op enige afstand van elkaar zijn gelegen, zij samen met de kerk, het verenigingsgebouw en een voormalig schoolgebouw een zodanige concentratie van bebouwing vormen, dat het gebied een overwegende woon- of verblijffunctie heeft. Gelet op de omstandigheden van dat geval, vergeleken met bovengenoemde omstandigheden, komt de rechtbank ook in dit geval tot de conclusie dat de woning van eisers is gelegen binnen de bebouwde kom. De aan de oostzijde van de [straat] gelegen woningen in het lint vormen tezamen met de andere genoemde woningen die zijn gelegen aan de andere wegen die op de rotonde uitkomen, het voormalige schoolgebouw dat thans in gebruik is als buurthuis en het restaurant dat aan de rotonde is gelegen, een concentratie van bebouwing die het gebied overwegend een woon- of verblijffunctie geeft. Dat het gebied rondom de wegen die op de rotonde samenkomen hoofdzakelijk bestaat uit agrarische gronden en dat de woningen in [vestigingsplaats] zijn gelegen in buitengebied, zoals verweerder naar voren heeft gebracht, maakt dit niet anders.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland
Datum uitspraak: 08-10-2020
ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:7904
Zaaknummer: AWB - 19 _ 3010
Wetsartikelen: 3.117 lid 1 Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Handhaving/LNV

Hoofdregel voor de wijze waarop een herstelsanctie bij de heroverweging in bezwaar moet worden getoetst.

Casus

Greenpeace heeft de NVWA (de minister) verzocht om handhaving van de Houtverordening (EU-verordening 995/2010) bij een aantal bedrijven. De minister heeft het verzoek afgewezen en dit besluit (na een beroep niet tijdig) in bezwaar gehandhaafd. Na een eerdere uitspraak van de Rechtbank Amsterdam, waartegen geen hoger beroep is ingesteld, heeft de minister (na een beroep niet tijdig) het bezwaar gegrond verklaard en het verzoek opnieuw afgewezen. De rechtbank heeft het beroep van Greenpeace tegen de nieuwe beslissing op bezwaar gegrond verklaard. Hiertegen is door de minister hoger beroep ingesteld. Op 11 maart 2020 heeft de A-G desgevraagd een conclusie genomen (ECLI:NL:RVS:2020:2571) over de vraag of de minister bij zijn heroverweging ook nieuwe feiten en omstandigheden mocht betrekken van na het eerste afwijzingsbesluit.

Rechtsvraag

1. Op welke wijze dient een bestuursorgaan een besluit waarmee een herstelsanctie is opgelegd (of juist niet is opgelegd) in bezwaar te toetsen?
2. Gedurende welke periode is een bedrijf aan te merken als marktdeelnemer in de zin van de Houtverordening?

Uitspraak

1. Dat betekent in de eerste plaats dat het bestuursorgaan moet bezien of het op basis van de feiten en omstandigheden ten tijde van de beslissing *in primo* destijds terecht zijn besluit heeft genomen. In de tweede plaats dient het bestuursorgaan feiten en omstandigheden die zich ná de eerdere weigering dan wel oplegging van een herstelsanctie hebben voorgedaan, bij zijn heroverweging te betrekken. Kortom, bij besluiten over een herstelsanctie bevat de heroverweging in beginsel een tweeslag. In afwijking van de hoofdregel (toetsing *ex nunc*) kan

het bestuursorgaan hierbij echter geen gevolgen verbinden aan feiten en omstandigheden van ná het eerdere besluit, voor zover doel en strekking van de te handhaven norm of fundamentele rechtsbeginselen zich daartegen verzetten (vgl. paragrafen 0.1, 0.2, 0.3, 4.14 en 4.15 van de conclusie van de A-G). Dat het tijdsverloop tussen het eerdere besluit en het besluit op bezwaar aanzienlijk is, staat ook bij dit soort besluiten in beginsel niet in de weg aan het meenemen van nieuwe ontwikkelingen bij de heroverweging. Wél dient bij de heroverweging na een eerdere onrechtmatige afwijzing van een verzoek om handhaving, zoals in deze zaak, te worden gezien of de bevoegdheid om een herstelsanctie op te leggen nog altijd bestaat.

2. De Houtverordening regelt niet de duur van de hoedanigheid als marktdeelnemer. Voor een effectieve toepassing van de bepalingen die samenhangen met de zorgvuldigheidsverplichting en met het oog op de rechtszekerheid, acht de Afdeling het wenselijk een bewijsvermoeden te hanteren. Degene die voor de eerste maal hout of houtproducten op de interne markt heeft geleverd en daarmee marktdeelnemer wordt, wordt vermoed die hoedanigheid gedurende twee jaar te behouden. Het staat hem echter vrij het bewijs te leveren dat hij die hoedanigheid eerder heeft verloren, bijvoorbeeld door aannemelijk te maken dat de eerste levering een éénmalig of anderszins incidenteel karakter had. Omgekeerd staat het de minister of derden vrij het bewijs te leveren dat iemand de hoedanigheid van marktdeelnemer ook na die twee jaar heeft behouden. Met deze uitspraak is voor een ieder die voor het eerst hout of houtproducten op de interne markt levert kenbaar dat op hem gedurende die termijn in beginsel de zorgvuldigheidsverplichting rust, hetgeen de rechtszekerheid dient.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 28-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2571

Zaaknummer: 201903064/1/A3

Wetsartikelen: 7:11 Awb

RECHTSPRAAK

Handhaving/Alphen aan den Rijn

Appellante is onvoldoende in de gelegenheid te reageren op de stelling dat geluid afkomstig is van haar perceel. Herroeping van het besluit dat de dwangsom is verbeurd.

Casus

Appellante exploiteert een inrichting voor het aanvoeren, sorteren, verkleinen, op- en overslaan en afvoeren van metalen. Bij besluit van 7 mei 2014 heeft het college appellante onder oplegging van een dwangsom van € 5.000 per keer gelast om overtreding van het aan de omgevingsvergunning verbonden voorschrift 8.1.2, waarin de toegestane grenswaarden voor piekgeluiden zijn neergelegd, te voorkomen.

Bij besluit van 26 oktober 2015 heeft het college besloten twee beweerdelijk verbeurde dwangsommen van in totaal € 10.000 in te vorderen bij appellante. Na een uitspraak van de Afdeling van 14 november 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3700) heeft verweerder het hiertegen gemaakte bezwaar nogmaals ongegrond verklaard. De overtreding is aan de hand van onbemande metingen geconstateerd.

Appellante betoogt dat verweerder ten onrechte slechts de geluidsopname van één van de twee verrichte metingen aan haar heeft overgelegd. Zij betoogt verder dat op basis van de twee metingen niet kan worden vastgesteld dat het geluid afkomstig is van haar perceel.

Rechtsvraag

1. Onder welke voorwaarden mogen onbemande metingen aan de constatering van een overtreding ten grondslag worden gelegd?
2. Was het in dit geval voldoende om de geluidsopname van slechts één van de twee meetpunten te overleggen?
3. Kan de constatering van de overtreding worden gebaseerd op een grafiek met een puntenwolk die eerst ter zitting is overgelegd?

Uitspraak

1. In de uitspraak van 14 november 2018 (ECLI:NL:RVS:2018:3700) is overwogen dat het zorgvuldigheidsbeginsel met zich brengt dat indien onbemande metingen aan een belastend besluit ten grondslag worden gelegd, de vermeende overtreder, op verzoek, in de gelegenheid dient te worden gesteld om de desbetreffende geluidopname te beluisteren en te analyseren, omdat hij zich daartegen moet kunnen verweren. Door in bezwaar het besluit te handhaven zonder de desbetreffende geluidopname aan appellante over te leggen, heeft het college gehandeld in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel. Dat is niet anders indien de geluidopname privacygevoelige informatie bevat.
2. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 14 november 2018, wat betreft de gekozen meetpunten, overwogen dat appellante terecht stelt dat het monitoringsstation van meetpunt 1 niet op een in vergunningvoorschrift 8.1.2 voorgeschreven beoordelingspunt was geplaatst. De op dit monitoringsstation gemeten geluidpieken kunnen daarom op zichzelf niet leiden tot het oordeel dat appellante de last niet heeft nageleefd. Daarom is meetpunt 1 slechts gebruikt om vast te stellen uit welke richting het op meetpunt 2 waargenomen geluid is gekomen. Daarvoor hoefde het monitoringsstation van meetpunt 1 niet op een in vergunningvoorschrift 8.1.2 voorgeschreven beoordelingspunt te worden geplaatst.

Appellante betoogt terecht dat zonder het geluidsfragment van meetpunt 1 niet valt vast te stellen of het geluid daadwerkelijk van haar terrein afkomstig is. Gelet op de uitspraak van de Afdeling waarin is overwogen dat het zorgvuldigheidsbeginsel met zich brengt dat, indien onbemande metingen aan een belastend besluit ten grondslag worden gelegd, de vermeende overtreder, op verzoek, in de gelegenheid dient te worden gesteld om de desbetreffende geluidopname te beluisteren en analyseren, omdat hij zich daartegen moet kunnen verweren, kon het college niet volstaan met het overleggen van één geluidsfragment van één meetpunt.

3. Ter zitting van de Afdeling heeft het college uiteengezet dat bij de beantwoording van de vraag of het geluid afkomstig is van het perceel van appellante, in dit geval niet uitsluitend de twee aan appellante overgelegde geluidsfragmenten van doorslaggevend belang zijn. Zo heeft het college nader toegelicht dat het daarbij ook de deskundigheid van Westerveld van Westerveld Advies van belang acht en dat die te kennen geeft dat dit geluid van het perceel van appellante afkomstig is. Daarnaast is ter zitting een grafiek met puntenwolk overgelegd, waaruit volgens het college kan worden afgeleid dat het piekgeluid in dezelfde lijn ligt met de overige geluidopnamen die volgens het college afkomstig zijn van het perceel.

Omdat het college voor de motivering van de stelling dat het geluid afkomstig is van het perceel niet uitsluitend de twee geluidsfragmenten van belang acht, had het de overtreder

tijdig in de gelegenheid moeten stellen van de motivering van het college kennis te nemen, zodat deze daarop had kunnen reageren. Pas na het besluit van 25 juni 2019 is de geluidopname van meetpunt 1 overgelegd en eerst op de (tweede) zitting van de Afdeling is uitgelegd aan de hand van de puntenwolk op welke manier het college tot de conclusie is gekomen dat het geluid van het perceel afkomstig is. Bij deze analyse is gebruikgemaakt van geluidsfragmenten die de overtreder niet ter beschikking zijn gesteld, zodat deze gegevens voor appellante niet te controleren waren. Daarnaast is het geluidsfragment dat volgens het college ook een overtreding van de opgelegde last opleverde, maar bij nader inzien niet van het perceel van appellante afkomstig was, evenmin overgelegd aan appellante. Appellante kon dit piekgeluid niet vergelijken met het piekgeluid dat aan de invordering ten grondslag is gelegd. Al met al heeft het college appellante wederom onvoldoende in de gelegenheid gesteld om tijdig te reageren op de motivering van de stelling van het college dat het geluid afkomstig is van het perceel van appellante. De Afdeling ziet om die reden geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het besluit in stand te laten.

Onder deze omstandigheden waarbij appellante opnieuw onvoldoende in de gelegenheid is gesteld om de stelling dat het geluid van haar perceel afkomstig is te analyseren en te ontkrachten, ziet de Afdeling aanleiding het bezwaar van appellante gegrond te verklaren en het besluit van 26 oktober 2015 te herroepen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 21-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2473

Zaaknummer: 201905929/1/R4

Wetsartikelen: 2.3 onder a Wabo

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Amsterdam

Door realisatie van het Namenmonument ter nagedachtenis aan de Nederlandse slachtoffers van de Holocaust die nooit een graf hebben gekregen, worden de cultuurhistorische waarden in de vorm van de zichtlijnen tussen de Weesperstraat en de Hoftuin en de historische bebouwing daaromheen niet aangetast.

Casus

Aan Stichting Nederlands Auschwitz Comité is een omgevingsvergunning verleend voor het oprichten van een monument op een groenstrook in de Weesperbuurt in Amsterdam. Het Namenmonument is een monument ter nagedachtenis aan de Nederlandse slachtoffers van de Holocaust van Joodse, Roma en Sinti afkomst, die nooit een graf hebben gekregen. Het Namenmonument is 250 m lang en bestaat uit een aantal stenen muren, van 2 m hoog, die zo worden geplaatst dat deze een labyrint van gangen vormen. De muren dragen vier Hebreeuwse letters van spiegeland roestvrijstaal, die samen de tekst 'In herinnering aan' vormen. In de stenen worden de namen, geboortedata en leeftijden van ruim 102.000 Nederlandse slachtoffers van de Holocaust gegraveerd.

Stichting De Groene Plantage en Plantage-Weesperbuurtvereniging betogen dat de rechtbank heeft miskend dat het Namenmonument in strijd is met een goede ruimtelijke ordening. Volgens hen wordt de karakteristiek van het stadsgezicht in onevenredige mate aangetast en wordt in onevenredige mate afbreuk gedaan aan de ruimtelijke kwaliteit van het plangebied.

Rechtsvraag

Is toereikend gemotiveerd dat de zichtrelatie tussen de Weesperstraat en de Hoftuin en de historische bebouwing voldoende wordt gehandhaafd, althans in die mate dat dit geen strijd oplevert met een goede ruimtelijke ordening en niet leidt tot een onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden?

Uitspraak

De Afdeling overweegt dat over de zichtrelatie in de Haalbaarheidsstudie het volgende is vermeld: 'Voor de inpassing van het Namenmonument op deze locatie is het essentieel dat de zichtrelatie tussen de straat en de tuin van de Diaconie in stand blijft. De toegangspoort en de centrale as van de tuin moeten vanaf de Weesperstraat waarneembaar blijven. Dat kan op verschillende manieren: door het positioneren van het namenmonument haaks/schuin op de straatrichting of door de bouwhoogte beperkt te houden tot ca. 3 meter aan weerszijden van de locatie en tot ca. 2 meter gemeten vanaf het niveau van het plantsoen ter hoogte van de entree van de tuin. De hoogte van 3 meter komt overeen met de hoogte van de eerste bouwlaag van de aanliggende bebouwing.'

Niet in geschil is dat na de realisatie van het Namenmonument het zicht op de Hoftuin vanaf de Weesperstraat afneemt. Het college heeft zich op het standpunt gesteld dat er desondanks voldoende zichtlijnen op de Hoftuin blijven bestaan en het Namenmonument dan ook in overeenstemming is met de randvoorwaarden op dit punt. Het college heeft toegelicht dat de kern van het aandachtspunt is: 'de toegangspoort en de centrale as van de tuin moeten vanaf de Weesperstraat waarneembaar blijven'. Hieraan wordt volgens het college voldaan na realisatie van het Namenmonument. Het college heeft er op gewezen dat specifiek gebruik is gemaakt van het schuins/haaks positioneren van de letters van het Namenmonument, zoals ook in de Haalbaarheidsstudie is aangegeven. De conclusie in de ruimtelijke motivering met betrekking tot de zichtrelatie tussen de Weesperstraat en de Hoftuin is dat de zichtlijnen blijven bestaan. Van belang is dat het Namenmonument niet bestaat uit één massief bouwvolume, maar uit een samenstel van steen en reflecterende panelen. Tussen de gedeelten is ruimte gelaten, waardoor tussen de gedeelten door kan worden gekeken. Daarnaast bestaat het Namenmonument uit vier verschillende letters. Tussen de letters kan tevens vanaf de Weesperstraat naar de Hoftuin worden gekeken. De centrale zichtas tussen de Weesperstraat en de Hoftuin blijft ten volle bestaan, nu tussen de tweede en derde letter van het Namenmonument, ter hoogte van de entree van de Hoftuin, veel ruimte is gelaten. Het college heeft verwezen naar een afbeelding van het bovenaanzicht van het Namenmonument, waarop met roze lijnen is aangegeven hoe vanaf de Weesperstraat – naast de centrale zichtas tussen de Weesperstraat en de Hoftuin – schuin langs de letters van het Namenmonument richting de Hoftuin kan worden gekeken.

De Afdeling oordeelt dat het college toereikend heeft gemotiveerd dat de zichtrelatie tussen de Weesperstraat en de Hoftuin en de historische bebouwing voldoende wordt gehandhaafd, althans in die mate dat dit geen strijd oplevert met een goede ruimtelijke ordening en niet leidt tot een onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 28-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2569

Zaaknummer: 201906164/1/R1

Wetsartikelen: 2.12 Wabo

RECHTSPRAAK

Reactieve aanwijzing/Noord-Brabant

De provincie heeft een reactieve aanwijzing, gelet op het provinciale mestbeleid, noodzakelijk kunnen achten.

Casus

De gemeente Oss wil het vigerende bestemmingsplan 'Bedrijventerreinen Elzenburg-De Geer-Oss 2011' gedeeltelijk herzien. Deze gedeeltelijke herziening heeft als doel om mestbewerkingsbedrijven niet toe te staan in het plangebied, te weten op de bedrijventerreinen Elzenburg en De Geer, die aan elkaar grenzen en zijn gelegen aan de noordkant van Oss. De provincie acht het plan in strijd met het provinciaal mestbeleid dat beoogt mestbewerkingsbedrijven op daartoe geschikte bedrijventerreinen mogelijk te maken en mogelijk te houden. De reactieve aanwijzing treft de artikelen 3 en 4 van de planregels, alsmede de in bijlage 1 van de planregels opgenomen milieuzoneringslijst en strekt ertoe dat deze artikelen en de milieuzoneringslijst geen deel blijven uitmaken van het plan. De reactieve aanwijzing heeft tot gevolg dat voor de gronden het moederplan herleeft.

Rechtsvraag

1. Heeft de provincie zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat er sprake is van een provinciaal belang?
2. Heeft de provincie de reactieve aanwijzing noodzakelijk kunnen achten ter bescherming van provinciale belangen?

Uitspraak

1. Het college heeft het uitgangspunt dat locaties voor grootschalige mestbewerking op daarvoor geschikte bedrijventerreinen binnen bestaand stedelijk gebied beschikbaar zijn en moeten blijven om te voorzien in voldoende mestbewerkingscapaciteit, aangeduid als het provinciaal belang, dat het geven van een reactieve aanwijzing noodzakelijk maakt. Het valt niet in te zien dat het college zich niet in redelijkheid dit belang heeft kunnen aantrekken. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat het belang om te voorzien in voldoende

mestbewerkingscapaciteit op daarvoor geschikte, schaarse locaties, de grenzen van de afzonderlijke gemeentelijke gebieden overschrijdt, en zowel zijn grondslag vindt in provinciaal mestbeleid als in de actualisatie uit 2017 van de Verordening ruimte 2014, door daarin mestbewerkingsbedrijven ook zonder daaraan voorwaarden te verbinden op industrieterreinen in bestaand stedelijk gebied mogelijk te maken.

2. Of het provinciaal belang het geven van een reactieve aanwijzing noodzakelijk maakt, behelst een bevoegdheid met beleidsruimte, waarbij het college een zorgvuldige afweging dient te maken van de betrokken belangen.

Het college heeft omtrent de noodzaak uiteengezet dat er in Noord-Brabant sprake is van een gebrek aan mestbewerkingscapaciteit en een groot mestoverschot. De behoefte aan locaties is groot en er zijn weinig locaties beschikbaar. De behoefte zal naar verwachting ook toenemen in de komende jaren. Het behoud van de locatie waar het plan op ziet is, aldus het college, nodig om te kunnen voldoen aan de doelstellingen die zijn geformuleerd in provinciaal beleid en de Meststoffenwet. Verder heeft het college gesteld dat het bedrijventerrein Elzenburg zeer geschikt is voor mestbewerking, omdat voor zover het gronden betreft met de bestemming 'Bedrijf-1', die gronden reeds bestemd zijn voor bedrijven die vallen in de zwaardere milieucategorieën 3 tot en met 5 en daarmee ruimte bieden voor mestbewerking. Het bedrijventerrein beschikt bovendien over goede ontsluitingsmogelijkheden via de weg, het spoor en het water. De ligging van het bedrijventerrein en, meer in het bijzonder, de gedeelten die zijn bestemd voor bedrijven in de milieucategorieën 3 tot en met 5 is gunstig, gelet op de afstand tot woningen en omwonenden. Het gemeentebestuur heeft bovendien in het verleden onderkend dat het bedrijventerrein op zichzelf geschikt is voor mestbewerking, door voor de gronden met de bestemming 'Bedrijf-1' de betreffende activiteit op te nemen in de Milieuzoneringslijst die behoort bij het moederplan. [Appellant sub 2], [appellant sub 4A] en anderen en het gemeentebestuur hebben niet aannemelijk gemaakt dat het voorafgaande niet juist is. Het college heeft bij de belangenafweging de voorgaande aspecten betrokken en ook in aanmerking genomen dat op de gronden waaraan in het moederplan de bestemming 'Bedrijf-1' is toegekend, ook zonder de reactieve aanwijzing vrijwel alle bedrijven in de categorieën 3 tot en met 5 van de milieuzoneringslijst kunnen worden gevestigd.

Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat het college de reactieve aanwijzing noodzakelijk heeft kunnen achten ter bescherming van provinciale belangen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 21-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2492

Zaaknummer: 201810045/1/R2

Wetsartikelen: 3.8 lid 6 Wro en 4.2 lid 1 Wro

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu en afwijken bestemmingsplan/Landerd

Het college heeft in het mer-beoordelingsbesluit voldoende gemotiveerd dat geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Casus

Omgevingsvergunning voor het veranderen en uitbreiden van een bestaande veehouderij en het bouwen van een varkensstal. Appellanten betogen dat de rechtbank ten onrechte heeft geconcludeerd dat er geen mer hoeft te worden gemaakt.

Rechtsvraag

Is in het mer-beoordelingsbesluit voldoende gemotiveerd dat geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu?

Uitspraak

Om te beoordelen wat het uitbreiden van de inrichting voor gevolgen heeft voor de geurbelasting op de nabijgelegen woningen heeft het college V-Stacksberekeningen uitgevoerd waaruit de achtergrondbelasting op deze woningen volgt. De grenswaarde in het buitengebied is op grond van artikel 7.3 van de Verordening Ruimte 2014 van de provincie Noord-Brabant 20 OU/m³. Een woning is overbelast als de achtergrondbelasting hoger is dan deze waarde. Uit de V-Stacksberekening, die is overgelegd bij het stuk van het college van 22 november 2018, volgt dat op vier reeds overbelaste woningen de geurbelasting zal toenemen en dat één woning door de uitbreiding overbelast zal raken. De geurbelasting op de al overbelaste woningen aan [locatie 6], [locatie 7], [locatie 5] en [locatie 8] neemt slechts in beperkte mate toe (respectievelijk met 0,224 OU/m³, 0,048 OU/m³, 0,679 OU/m³, en 0,605 OU/m³) en het woon- en leefklimaat bij die woningen valt door de toename niet in een slechtere categorie. De uitbreiding van de veehouderij heeft daarom volgens het college in zoverre geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. De woning aan [locatie 4] raakt

overbelast door de toename van de achtergrondbelasting met 3,946 OU/m³ en het woon- en leefklimaat valt daardoor niet meer in de categorie 'matig', maar in de categorie 'tamelijk slecht'. Aangezien deze woning echter een voormalige bedrijfswoning is, waarvoor in de Wgv ten aanzien van de voorgrondbelasting geen geurnormen maar slechts afstandsnormen gelden en dus door de wetgever aanvaardbaar wordt geacht dat de geurbelasting op deze woning hoger is dan op woningen die geen voormalige bedrijfswoning zijn, heeft het college zich op het standpunt gesteld dat ook ten aanzien van die woning de uitbreiding van de veehouderij geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft. Het college heeft daarom besloten dat er geen MER hoeft te worden gemaakt.

De Afdeling ziet geen aanleiding voor het oordeel dat het college niet tot voorgaande conclusie heeft mogen komen. De rechtbank heeft daarom ook terecht geoordeeld dat het college geen MER behoefde te maken vanwege belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 21-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RVS:2020:2463

Zaaknummer: 201901761/1/A1

Wetsartikelen: 7.17 lid 1 Wm en 7.17 lid 3 Wm

RECHTSPRAAK

Wnb-vergunning/Noord-Brabant

De onderzoeken naar de grondwaterstromen zijn een aanvulling op de eerdere passende beoordeling. Daarmee is voldoende onderbouwd dat de grondwaterverontreiniging, afkomstig van de voormalige stortplaats van de Victoriedijk als gevolg van de aanlegwerkzaamheden van de nieuwe N69 en de uitvoering van de beschermingsmaatregelen, in de passende beoordeling bij het provinciale inpassingsplan geen significante gevolgen zal hebben voor het Natura 2000-gebied.

Casus

Appellanten keren zich tegen de voor de aanleg van de nieuwe verbindingsweg N69 tussen de A67 en de huidige N69, de zogenoemde Nieuwe Verbinding bij Valkenswaard, verleende natuurvergunning.

Rechtsvraag

Zijn de onderzoeken naar de grondwaterstromen een aanvulling op de eerdere passende beoordeling?

Uitspraak

De rechtbank is van oordeel dat verweerder in het bestreden besluit onvoldoende heeft onderbouwd dat een nieuwe passende beoordeling achterwege kan blijven, ondanks de inzichten en gegevens uit de nadere onderzoeken naar een mogelijke grondwaterverontreiniging van de voormalige afvalstortplaats aan de Victoriedijk. De rechtbank is echter tevens van oordeel dat verweerder tijdens de procedure alsnog voldoende in kaart heeft gebracht of de aanleg van de Nieuwe Verbinding in de N69 gevolgen kan hebben voor de effecten van de voormalige afvalstortplaats op het nabijgelegen Natura 2000-gebied.

De rechtbank overweegt daartoe dat de notitie van RoyalhaskoningDHV (Notitie RHDHV) beschrijft wat bekend is over de voormalige vuilstort en wat de effecten van de maatregelen (de verleming van de Keersop en de daaruit voortvloeiende vernatting) en de activiteiten ten behoeve van de aanleg van de brug (de grondwateronttrekking ten behoeve van de heiwerkzaamheden in het beekdal) in relatie tot de voormalige vuilstort zouden kunnen zijn. De kritiek van eisers geeft de rechtbank geen aanleiding voor het oordeel dat als gevolg van de aanleg en de vernatting van de Keersopbeemden significante gevolgen voor het Natura 2000-gebied zijn te verwachten. De rechtbank sluit niet uit dat door de voormalige stortplaats een verontreiniging van het grondwater in het ondiepe en diepe pakket optreedt. Partijen verschillen van mening over de ernst en omvang van die grondwaterverontreiniging. De grondwaterverontreiniging kan terechtkomen in het gebied ten oosten van de Keersop. De vernattingsmaatregelen in het gebied ten westen van de Keersop die deel uitmaken van het project dat is vergund in het bestreden besluit, leiden echter niet tot een verspreiding van de grondwaterverontreiniging in het gebied ten westen van de Keersop of in de Keersop. Verweerder heeft echter voldoende aannemelijk gemaakt dat grondwater niet onder de Keersop door, van het oostelijk gelegen gebied naar het westelijk gelegen gebied stroomt waar de vernatting plaatsvindt. Verder heeft verweerder voldoende aannemelijk gemaakt dat de heersende grondwaterstroming gaat afbuigen richting de Dommel en dat het grondwater niet meer naar de Keersop gaat stromen. Dat is positief voor de Keersop. Eisers hebben deze conclusies van verweerder op basis van de onderzoeken van RHDHV onvoldoende betwist. De enkele stelling dat de stroombaanonderzoeken niet kloppen omdat in het model geen rekening is gehouden met de aanwezigheid van een complexe aardbreuk, heeft verweerder ter zitting weersproken. Deze stelling acht de rechtbank ook niet aannemelijk. Eisers hebben evenmin de conclusie weersproken dat verontreinigd grondwater vanuit de voormalige stortplaats gedurende de beperkte looptijd van de grondwateronttrekking de bemalingsputten ten behoeve van het heien van de beekdalbrug over de Keersop niet kan hebben bereikt. Eisers hebben uitvoerig gereageerd op alle onderzoeken. Hierbij hebben zij slechts een enkele keer in algemene zin en uiteindelijk pas op de zitting aangegeven dat zij ook vrezen dat de grondwaterverontreiniging van de voormalige stortplaats aan de Victoriedijk gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van de Dommel. Eisers hebben de conclusies van RHDHV met betrekking tot het uitblijven van significante gevolgen voor de soorten en habitattypen in de Dommel echter niet inhoudelijk weersproken. De rechtbank bespreekt deze stelling daarom niet verder.

De rechtbank beschouwt de bevindingen in de Notitie RHDHSV als een aanvulling op de eerdere passende beoordeling. Door verwijzing naar de bevindingen in de Notitie RHDHV en de overige conclusies van RHDHV, heeft verweerder voldoende onderbouwd dat de grondwaterverontreiniging, afkomstig van de voormalige stortplaats van de Victoriedijk als

gevolg van de aanlegwerkzaamheden van de nieuwe N69 en de uitvoering van de beschermingsmaatregelen, in de passende beoordeling bij het provinciale inpassingsplan geen significante gevolgen zal hebben voor het Natura 2000-gebied. Daarmee is dit aspect afdoende passend beoordeeld.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 19-10-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:5069

Zaaknummer: 19/2944 en 19/2958

Wetsartikelen: 2.8 lid 2 Wnb